

Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig
for å sikre demokratisk innsyn og kontroll

Årsplan 2020

Kontrollutvalget Innlandet
fylkeskommune

Kontrollutvalget IFK

INNHold

1	INNLEDNING.....	2
2	KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING	2
3	KONTROLLUTVALGETS HOVEDFOKUS I 2020.....	3
3.1	Regionreform.....	3
3.2	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon	3
3.3	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon.....	3
3.4	Oppgaver knyttet til eierskapskontroll.....	4
3.5	Oppgaver knyttet til løpende kontroll med forvaltningen	4
3.6	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets budsjett.....	5
3.7	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen	5
3.8	Kontrollutvalgets rapportering.....	6
3.9	Kompetanse og opplæring	6
4	MØTEPLAN FOR 2020.....	6

---

1 INNLEDNING

Fylkestinget har det øverste kontrollansvaret for den fylkeskommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er fylkestingets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen. Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig for å sikre demokratisk innsyn og kontroll.

I veilederen «Kontrollutvalgsboken» fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet står følgende; «Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i den enkelte kommune og fylkeskommune. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressurser. Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet, administrasjonssjefen og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.» Videre står det at "kontrollutvalget må derfor ha et våkent blikk på kommunens virksomhet og sette viktige saker på dagsorden". Innenfor fylkestingets vedtatte rammer forsøker derfor utvalget løpende å følge med på det som skjer i fylkeskommunen.

Kontrollutvalget utfører arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i kapittel 23. Kommunelovens syvende del inneholder bestemmelser om egenkontroll §§ 22-1 til 26-1. Det vises dessuten til vedtatt «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon» som har kapitlene:

- Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv. (§§ 1 - 7)
- Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (§§ 8 - 15)
- Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere (§§ 16 - 21)
- Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser (§22)

I årsplanen omtales noen hovedfokusområder og oppgaver som er planlagt for 2020. Ettersom arbeidet med planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll naturlig nok ennå ikke er kommet i gang sammen med nytt kontrollutvalg, vil ikke denne årsplanen være særlig spesifikk.

Årsplanen for 2020 oversendes fylkestinget.

2 KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget for perioden 2019-2023 ble valgt i konstituerende møte den 29.10.2019:

Medlemmer:

H/Frp	Øyvind Bæk (leder)	Astrid Gaassand
Rødt	Svein Ørsnes (nestleder)	Harald Dyrkorn
Ap	Gunn Randi Fjæstad	Gunnar Tore Stenseng
Sp	Gry Bente Eliassen Nyberg	Bjørn S. Iversen
Pp/V	Rune Sørli	Ingjerd Thon Hagaseth

Varamedlemmer:

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet som er et interkommunalt § 27-samarbeid mellom Lillehammer kommune, Gausdal kommune, Øyer kommune og Innlandet fylkeskommune. Samarbeidet har et eget styre.

3 KONTROLLUTVALGETS HOVEDFOKUS I 2020

3.1 REGIONREFORM

Stortinget vedtok den 8. juni 2017 at Hedmark og Oppland fylkeskommuner skal slås sammen fra 1.1.2020. Dette gjør at alle rutiner må/er gjennomgått og nye må på plass i nye Innlandet fylkeskommune. Forvaltningsrevisjon har ofte et tilbakeskuende blikk, så dette kan gi noen utfordringer i en helt ny organisasjon og utvalget bør ha stort fokus på å holde seg orientert.

3.2 OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON

Ved behandling av fylkeskommunens regnskap avgir kontrollutvalget en uttalelse, som stiles til fylkestinget (jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3). Fylkesutvalget får kopi av uttalelsen, slik at den er med når de gir sin innstilling til fylkestinget. Kontrollutvalget planlegger å vedta uttalelsen så snart som mulig etter revisjonens frist for revisjonsberetning den 15.4.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Eventuelle nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp av fylkeskommunen, sendes fylkestinget for videre behandling.

For øvrig er kontrollutvalgets rolle å påse at fylkeskommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte. Hvordan kontrollutvalget følger opp dette er beskrevet nedenfor under oppgaver knyttet til kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen.

Kontrollutvalget vil ha spesielt fokus på regionreformen og eventuelle utfordringer knyttet til regnskapet i den forbindelse i 2020.

3.3 OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon innebærer iflg. kommunelovens § 23-3 å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra fylkestingets vedtak. Kontrollutvalget skal – oftest i samarbeid med fylkeskommunens revisor - føre kontroll med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de fylkeskommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Kontrollutvalget forsøker derfor å ha et løpende blikk på fylkeskommunens virksomhet og påser at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon innenfor den rammen som fylkestinget har bevilget. I tillegg til å bestille undersøkelser fra fylkeskommunens revisor kan kontrollutvalget benytte andre aktiviteter som er nærmere beskrevet i punkt 3.4. nedenfor. Kontrollutvalget rapporterer direkte til fylkestinget (jf. kommuneloven § 23-5).

Kommuneloven § 23-3, 2. ledd sier at «kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet eller kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.»

Kontrollutvalget vil derfor arbeide med grunnlaget for denne planen i begynnelsen av 2020 slik at fylkestinget kan få den til behandling våren/tidlig sommer i 2020. De tidligere kontrollutvalgene i OFK

og HFK har gjort noen bestillinger som vil bli gjennomført og belastet budsjettet i 2020. Det nye kontrollutvalget vil dessuten vurdere om det er aktuelt å gjøre ytterligere bestillinger tidlig neste år – dette som grunnlag for planen for forvaltningsrevisjon som skal vedtas. Målet med forvaltningsrevisjon er læring og forbedring i organisasjonen.

3.4 OPPGAVER KNYTTET TIL EIERSKAPSKONTROLL

Ifølge kommuneloven § 23-4 innebærer eierskapskontroll «å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring».

I likhet med forvaltningsrevisjon skal kontrollutvalget også for eierskapskontroll lage en plan som legges fram for fylkestinget til behandling (jf. kommuneloven § 23-4, 2. ledd). Kontrollutvalget planlegger å legge fram en slik plan i løpet av første halvår 2020.

Eierskapskontroll ble tidligere enten utført som et eget prosjekt generelt for fylkeskommunen eller pr. selskap, eller som en del av en forvaltningsrevisjon i selskapet. Nå inngår forvaltningsrevisjon i selskap som en del av planen for forvaltningsrevisjon, nevnt ovenfor. I arbeidet med plan for eierskapskontroll vil det bli vurdert om det er tilstrekkelig med en generell kontroll omkring fylkeskommunens eierskap eller om det er behov for en spesifikk eierskapskontroll for enkelte selskaper.

3.5 OPPGAVER KNYTTET TIL LØPENDE KONTROLL MED FORVALTNINGEN

Oppgavene nevnt ovenfor utgjør den mest ressurskrevende delen av utvalgets påseansvar med forvaltningen og er basert på revisjonens arbeid. Utvalgets tilsynsansvar omfatter imidlertid også en mer løpende oppfølging av det som skjer i fylkeskommunen. Dette arbeidet gjøres bl.a. ved at utvalgets medlemmer og sekretariat følger med på det som skjer i fylkeskommunen, og dette gjøres ofte via orienteringer i utvalgets møter. Dessuten kan utvalget benytte seg av mindre undersøkelser gjennomført av revisjonen eller sekretariatet.

Følgende punkter er eksempler på hvordan kontrollutvalget utøver sin generelle tilsynsoppgave overfor forvaltningen – dvs. utover bestilte oppgaver innen forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og regnskapsrevisjon:

- Mer eller mindre løpende risiko- og vesentlighetsvurderinger som en del av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - og rullering av disse planene.
- Informasjon og orientering fra fylkesrådmannen i kontrollutvalgets møter.
- Utvalgets egne observasjoner.
- Følge opp innspill og henvendelser til kontrollutvalget.
- Saker der fylkeskommunen har vært omtalt i media og/eller tema som er omtalt i fagtidsskrifter og/eller riksmedia.
- Rapporter fra statlige tilsynsorganer og fylkeskommunens svar/oppfølging.
- Virksomhetsbesøk.

Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariatet «følger med på» politiske saker som behandles. Kontrollutvalget har stort utbytte av å benytte seg av orienteringer i møtene. Dette gjøres i noen tilfeller som en del av forarbeidet til temaer som framgår av planer. I andre tilfeller gjøres det for at utvalget skal bli bedre kjent med ulike enheter/avdelinger og rutiner/prosesser i forvaltningen.

Kontrollfunksjonen utføres da ved at det stilles relevante spørsmål omkring risiko og risikoreduserende tiltak og at dette eventuelt følges opp ved nye orienteringer eller undersøkelser senere. Informasjonen i orienteringene bidrar til kontrollutvalgets forståelse av risikobildet i fylkeskommunen. Det er mulig for utvalget å besøke enheter/avdelinger, men dette har vært lite brukt tidligere.

3.6 OPPGAVER KNYTTET TIL KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for sitt ansvarsområde i fylkeskommunen (jf. forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 2). Budsjett for 2020 er utarbeidet av sekretariatet i samsvar med prosjektledelsen for sammenslåingen, da dette er et unntaksår. Lederne av kontrollutvalgene i Hedmark og Oppland fikk forslaget framlagt og kom med innspill. Det nye kontrollutvalget vil få referert forslaget. Budsjettforslaget omfatter utgifter til revisjon, sekretariatsamarbeidet og egen drift. Forslaget til budsjett er sendt fylkeskommunen slik at det innarbeides i fylkeskommunens totale budsjett som skal behandles i fylkestinget i desember 2019. Kontrollutvalgets forslag skal normalt følge fylkesutvalgets innstilling til fylkestinget.

3.7 OPPGAVER KNYTTET TIL TILSYN MED REVISJONEN

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet – jf. forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 3.

De tidligere fylkestingene har gitt kontrollutvalgene fullmakt til å inngå oppdragsavtale om revisjon. Det må i løpet av 2020 avklares om dette fortsetter inn i ny fylkeskommune, men det antas at kontrollutvalget på vegne av fylkestinget hvert år inngår en oppdragsavtale med fylkeskommunens valgte revisor Innlandet Revisjon IKS.

Fylkets revisor deltar ofte på kontrollutvalgets møter. Dette ivaretar en god kommunikasjon og mulighet til å ivareta utvalgets tilsynsansvar gjennom året. Utover dette har kontrollutvalgssekretariatet tett dialog med revisjonen. Følgende punkter oppsummerer oppgavene:

- Uavhengighetserklæring fra daglig leder og oppdragsansvarlig revisor legges fram årlig for kontrollutvalget som referatsak.
- Informasjon om revisjonens planverk.
  - Revisjonen rapporterer om framdrift i arbeidet med regnskapet ved at strategi behandles i utvalget tidlig på høsten og statusrapport presenteres senere på høsten, evt. på nyåret.
- Behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter.
  - Rapporteringen omkring forvaltningsrevisjon og selskapskontroll skjer iht. avtalt prosess, dvs. vanligvis via presentasjon av foranalyse, prosjektplan og revisjonsrapport. Hvis det er behov kan det også bli en underveisrapportering i utvalget, og dessuten kan det være behov for bistand fra revisjonen når utvalget eventuelt skal følge opp vedtak i fylkestinget.
- Orientering om/behandling av eventuelle rapporter om misligheter/uregelmessigheter.
- Orientering om/behandling av rapporter og brev vedrørende regnskapsrevisjon og økonomisk intern kontroll.
  - I forbindelse med kontrollutvalgets behandling av årsregnskapet og uttalelse til årsregnskapet, presenterer revisjonen sitt arbeid med årsregnskapet. Revisjonsberetningen stiles til fylkestinget, men legges fram for utvalget i forbindelse

med behandlingen av årsregnskapet. Hvis revisjonen utarbeider et brev til fylkesrådmannen om årsregnskapet, legges dette fram for utvalget til orientering.

- Revisjonen presenterer årlig en sammenligning av revisjonskostnader fra lignende revisjonsordninger ellers i landet.
- Ekstern kvalitetskontroll presenteres når dette er gjennomført i revisjonsselskapet.
- Evaluering av kontrollutvalgets tilsynsansvar overfor revisjonen behandles årlig på siste møte før nyttår.

3.8 KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer direkte til fylkestinget. Det er gitt egne bestemmelser om rapportering av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 4). Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet er utvalgets rapportering i forbindelse med regnskapsrevisjon (forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 3, 2. ledd). For øvrig rapporterer kontrollutvalget til fylkestinget når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.

Kontrollutvalgets årsplan behandles i utvalgets siste møte før nyttår, mens årsrapport behandles på første møte i utvalget på nytt kalenderår. Både årsplanen og årsrapporten sendes fylkestinget til orientering. Eventuelle omprioriteringer av forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll i forhold til vedtatt plan vil bli tatt med fylkestinget og/eller bli rapportert via årsrapporten.

3.9 KOMPETANSE OG OPPLÆRING

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og til dels krevende. Det er derfor behov for jevnlig oppdatering av kunnskap. Dette gjelder både kunnskap om forvaltningen og fag/metodikk som er knyttet til kontrollutførelsen.

Behovet for opplæring av det nye kontrollutvalget framkommer bl.a. i utvalgets forslag til budsjett for 2020. Alle utvalgsmedlemmer bør gis mulighet til å være med på Norges kommunerevisorforbund sin kontrollutvalgssamling i 2020 – eller tilsvarende samling i regi av Forum for kontroll og tilsyn. Dette er samlinger som gir økt kunnskap, skaper inspirasjon og gir mulighet til å knytte kontakt med andre utvalg, noe som er viktig for at utvalget skal komme godt i gang med sitt arbeid.

To av kontrollutvalgets medlemmer sitter også i fylkestinget og vil derved være til stede når utvalgets årsrapport, uttalelse til årsregnskapet, planer for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll og revisjonsrapporter behandles. Da benyttes muligheten til å presentere arbeidet og få til en dialog med fylkestinget omkring utvalgets roller og oppgaver. På Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet sin hjemmeside finnes informasjon om så vel kontrollutvalget som sekretariatet.

4 MØTEPLAN FOR 2020

Kontrollutvalgets møter er åpne. Fylkesordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte og talerett i utvalgets møter. Kontrollutvalget kan også innkalle fylkesrådmann (eller andre fra administrasjonen) i forbindelse med behandling av og/eller orientering om saker.

Kontrollutvalgets møter holdes på dagtid. Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2020:

Dato:	Foreløpig innhold:
-------	--------------------

Torsdag 16.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Statusrapport kontrollutvalget pr. 31.12.2019 (status OFK og HFK; utsettes muligens til februar) • Orientering fra elev/læringsombud og mobbeombud om psykososialt miljø • Uavhengighetserklæring forvaltningsrevisor (referatsak) • Skisse risiko/vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon • Overordnet revisjonsstrategi samt statusrapport regnskapsrevisjon • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 27.2.	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltningsrevisjonsrapport bestilt av KU OFK og HFK om bruk av digitale læremidler i videregående skole • Orienteringer fra fylkesrådmann; bl.a. fylkeskommunens organisering, internkontroll og kvalitetssystem
Torsdag 19. mars	<ul style="list-style-type: none"> • Foreløpig orientering fra fylkesrådmannen om årsregnskapet 2019 • Eventuelle foranalyser som del av risiko og vesentlighetsvurderinger • Skisse risiko/vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll • Orienteringer (personvernombudet?) • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 16.april	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollutvalgets uttalelse til Oppland fylkeskommunes årsregnskap 2019 • Kontrollutvalgets uttalelse til Hedmark fylkeskommunes årsregnskap 2019 • Orientering fra Hedmark Revisjon IKS om revidering av regnskapet for sammenslåingen. • Videre arbeid med forslag til risiko/vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon • Videre arbeid med forslag til risiko/vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll • Eventuelle foranalyser • Orienteringer • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 14. mai	<ul style="list-style-type: none"> • Statusrapport kontrollutvalget pr. 30.4.2020 • Foranalyse ut fra eventuelle nye bestillinger • Vedta plan for forvaltningsrevisjon (oversendes FT i juni) • Vedta plan for eierskapskontroll (oversendes FT i juni) • Eventuelle prosjektplaner og foranalyse • Orienteringer • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 4. juni	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuelle foranalyser eller prosjektplaner • Orienteringer • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 3. september	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuelle foranalyser og rapporter • Orienteringer • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 15. oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Budsjetten for kontrollutvalget for 2021 • Oppdragsavtale med revisjonen for 2021 • Statusrapportering pr. 31.8. • Strategi for regnskapsrevisjon • Referatsaker og eventuelt
Torsdag 19. november	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuell revisjonsrapport • Eventuelle foranalyser eller prosjektplaner

	<ul style="list-style-type: none"> • Referatsaker og eventuelt
Onsdag 16. desember	<ul style="list-style-type: none"> • Årsplan og møteplan for 2021 • Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen • Eventuell revisjonsrapport • Orienteringer • Referatsaker og eventuelt

Det kan bli aktuelt å avlyse noen møter/slå sammen noen møter avhengig av saksmengde. Innholdet i møtene kan endres ut fra når saker er klare/bestilt. En oppdatert møteplan vil framkomme på sekretariatets hjemmeside.

Saker til kontrollutvalgets møter legges ut på sekretariatet og fylkeskommunens hjemmeside ca. 10 dager før møtene. Medlemmene av kontrollutvalget får også sakene via Ipad.

Lillehammer, 5.12.2019

Øyvind Bæk (sign.)

Leder kontrollutvalget

Øivind Nyhus (sign.)

Sekretariatsleder